

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Sžo/3/2013
Identifikačné číslo spisu:	1011200599
Dátum vydania rozhodnutia:	09.04.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Ida Hanzelová
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:1011200599.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Idy Hanzelovej a členov senátu JUDr. Gabriely Gerdovej a JUDr. Jarmily Urbancovej v právnej veci žalobcu: N. K., K., zast. advokátom JUDr. Robert Šimko, Vrútocká 12, Bratislava, proti žalovanému: Sociálna poisťovňa - ústredie Bratislava, Ul. 29. augusta 8, 813 63 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 12653 - 2/2011 - BA zo dňa 07.02.2011, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 1S/63/2011 - 49 z 11.10.2012 takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/63/2011 - 49 zo dňa 11. októbra 2012 p o t v r d z u j e .

Žalovaný j e p o v i n ý zaplatiť žalobcovi trovy odvolacieho konania v sume 67,88 Eur do 30 dní odo dňa doručenia tohto rozsudku k rukám právneho zástupcu JUDr. Roberta Šimka.

Odôvodnenie

I.

Rozsudkom krajského súdu bolo z dôvodov podľa § 250j ods. 2 písm. a) OSP zrušené rozhodnutie žalovanej ako aj prvostupňové rozhodnutie príslušnej pobočky, ktorými bolo právoplatne rozhodnuté, že žalobca podľa § 104 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov a podľa čl. 61 Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia nemá nárok na dávku v nezamestnanosti.

Krajský súd po oboznámení sa s obsahom administratívneho spisu žalovanej a po ústnom pojednávaní vo veci dospel k nasledovnému záveru: „Z administratívneho spisu žalovaného súd zistil, že žalobca požiadal Sociálnu poisťovňu, pobočka Bratislava o dávku v nezamestnanosti predložením rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave č. k. 039914/10/OISS/RR zo dňa 03.08.2010, v zmysle ktorého bol zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie dňom 03.08.2010. K tejto veci Sociálna poisťovňa, pobočka Bratislava, dňom 09.12.2010, vydala rozhodnutie č.: 400-16149/2010, v zmysle ktorého žalobca podľa § 104 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. a čl. 61 základného nariadenia je mimo nároku na dávku v nezamestnanosti. Proti uvedenému rozhodnutiu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie, pričom namietal, že v posudzovanom období bol poistený v nezamestnanosti na území Veľkej Británie a žiadal túto dobu zohľadniť na účely vzniku nároku na dávku v nezamestnanosti. Ďalej v

odvolaní uviedol, že do Veľkej Británie odišiel z dôvodu, že si na Slovensku nenašiel prácu. Zamestnanie vo Veľkej Británii vnímal ako dočasné, nebudoval si tam žiadne väzby. Odvolanie žalobcu Sociálna poisťovňa, ústredie, rozhodnutím č.: 12653-2/2011-BA zo dňa 07.02.2011 zamietla a potvrdila napadnuté prvostupňové rozhodnutie.

V zmysle ust. § 104 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. poistenec má nárok na dávku v nezamestnanosti, ak v posledných 4 rokoch pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie bol poistený v nezamestnanosti najmenej 3 roky, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 104 ods. 7 OSP zákona č. 461/2003 Z.z. rok poistenia v nezamestnanosti je 365 dní poistenia v nezamestnanosti.

Podľa čl. 61 ods. 1 nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 v platnom znení (ďalej len Základné nariadenie) príslušná inštitúcia členského štátu, ktorého

právne predpisy podmieňujú rozhodnutie, zachovanie, znovunadobudnutie alebo trvanie nároku na dávky dosiahnutím dôb poistenia, zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti, v potrebnom rozsahu zohľadní doby poistenia, zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti dosiahnuté podľa právnych predpisov ktoréhokoľvek členského štátu, ako keby boli dosiahnuté podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje. Ak však uplatniteľné právne predpisy podmieňujú nárok na dávky dosiahnutím dôb poistenia, vtedy doby zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti dosiahnuté podľa právnych predpisov iného členského štátu sa nezohľadnia, iba ak by sa takéto doby považovali za doby poistenia a boli dosiahnuté v súlade s uplatniteľnými právnymi predpismi.

V zmysle čl. 61 ods. 2 Základného nariadenia s výnimkou prípadov uvedených v čl. 65 ods. 5 písm. a) sa uplatňovanie odseku 1 tohto článku podmieňuje tým, že daná osoba bezprostredne ukončila v súlade s právnymi predpismi, podľa ktorých sa uplatňuje nárok na dávky:

- doby poistenia, ak tieto právne predpisy vyžadujú doby poistenia,
- doby zamestnania, ak tieto právne predpisy vyžadujú doby zamestnania, alebo
- doby samostatnej zárobkovej činnosti, ak tieto právne predpisy vyžadujú doby samostatnej zárobkovej činnosti.

V zmysle čl. 65 ods. 5 písm. a) základného nariadenia nezamestnaná osoba uvedená v prvej vete odseku 2 (úplne nezamestnaná osoba, ktorá počas svojej poslednej činnosti ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba, mala bydlisko v členskom štáte inom, ako je príslušný štát a ktorá má naďalej bydlisko v tomto štáte, alebo sa vráti do tohto štátu), poberá dávky v súlade s právnymi predpismi členského štátu bydliska, ako keby sa na ňu vzťahovali tieto právne predpisy, počas jej poslednej činnosti ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba. Tieto dávky poskytuje inštitúcia miesta bydliska.

Žalobca bol pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie legálne zamestnaný v členskom štáte EÚ (Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska), kde bol riadne poistený v nezamestnanosti a to od 01.05.2004 do 01.08.2010, čo vyplýva z formuláru Ú1. Bezprostredne pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie nedosahoval dobu poistenia v nezamestnanosti v zmysle platnej slovenskej legislatívy. Preto by bolo možné zohľadniť doby poistenia v nezamestnanosti dosiahnutú na území Anglicka do celkovej doby poistenia v nezamestnanosti v súlade s čl. 61 ods. 1 základného nariadenia, ale len v prípade preukázania zachovania pevných väzieb a bydliska na území SR počas výkonu posledného zamestnania na území členského štátu Európskej únie.

Po preskúmaní veci súd dospel k záveru, že vo veci bol dostatočne a spoľahlivo zistený skutkový stav, ktorý nie je medzi účastníkmi sporný, ale správnymi orgánmi bol vyhodnotený nesprávny právny záver. Žalobca pracoval na území Veľkej Británie od 01.05.2004 do 01.08.2010 a bol poistený v nezamestnanosti. Od 03.08.2010 bol po návrate na územie SR zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie a následne požiadal o dávku v nezamestnanosti. Žalobca preukazoval splnenie podmienok pre nárok na dávku a to dobou poistenia v inom členskom štáte a zachovaním si bydliska na území SR a centra záujmov na území SR. Správne orgány vyhodnotili na základe dostupných informácií situáciu tak, že žalobca nepreukázal zachovanie väzieb na území SR, zachovanie bydliska a tiež, že nebol bezprostredne pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie poistený v nezamestnanosti podľa slovenských právnych predpisov, preto nie je možné doby poistenia v nezamestnanosti získané vo Veľkej Británii zohľadniť na účely vzniku nároku na dávky v nezamestnanosti. Súd sa stotožňuje s

právnou argumentáciou žalobcu, ktorý uviedol, že Veľká Británia nie je štátom so susedstvom so Slovenskou republikou, a preto frekvencia návratov na Slovensko raz štvrťročne je postačujúca na preukázanie vzťahu žalobcu k Slovensku a za zachovanie bydliska. Takisto súd súhlasí s argumentáciou žalobcu, že keď dal vo Veľkej Británii výpoveď zo zamestnania a prišiel na Slovensko, aj to svedčí o tom, že sa na Slovensko chcel vrátiť.

Rozhodnutie žalovaného založené na ustanovení čl. 65 ods. 5 písm. a) v spojení s čl. 61 ods. 2 a čl. 65 ods. 2 Základného nariadenia, v zmysle ktorých nezamestnaná osoba, ktorá

počas svojej poslednej činnosti ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba, mala bydlisko v členskom štáte inom, ako je príslušný štát a ktorá má naďalej bydlisko v tomto štáte, alebo sa vráti do tohto štátu, má byť k dispozícii k službám zamestnanosti v členskom štáte bydliska. Takáto osoba potom poberá dávky v súlade s právnymi predpismi členského štátu bydliska, pričom tieto dávky poskytuje inštitúcia v mieste bydliska. Uvedené ustanovenia teda riešia situáciu, kedy nezamestnaný pracoval v zahraničí, tam mal v čase výkonu zamestnania svoje bydlisko a aj naďalej tam toto bydlisko má, resp. sa do tohto bydliska v zahraničí vrátil. V takomto prípade nezamestnaný poberá dávky nezamestnanosti podľa predpisov bydliska v zahraničí, v ktorom sa zdržiava a dávky mu prirodzene poskytuje príslušná inštitúcia zahraničného členského štátu. Toto však nie je prípad žalobcu, nakoľko ten sa nachádza v celkom inej situácii. Žalobca totiž mal a stále má trvalý pobyt na území SR a po svojom návrate zo zahraničia sa nepretržite v mieste svojho bydliska pobytu zdržiava, a má v úmysle tu aj naďalej zotrvať, preto aplikácia vyššie uvedeného ustanovenia základného nariadenia žalovaným je nesprávna. Žalobca po návrate zo zahraničia je naďalej prihlásený na trvalý pobyt na adrese Mamateyova 8, Bratislava, kde reálne aj býva, má tu svojich príbuzných a všetky jeho väzby či rodinné, sociálne, citové alebo akékoľvek iné, vrátane bývania, sú pevné spojené so Slovenskou republikou. Konanie žalobcu počas pobytu vo Veľkej Británii nasvedčuje tomu, že bydlisko vo Veľkej Británii bolo len prechodné a trvale sa chcel zdržiavať aj zdržiava na Slovensku. Vyhodnotenie týchto skutočností svedčí o zachovaní väzieb na území SR, že centrom záujmov bola Slovenská republika. Vzhľadom na vzdialenosť a cieľ pobytu v štáte zamestnania je pochopiteľné, že žalobca navštevoval Slovensko a svoje bydlisko raz za štvrt' roka. Súd je názoru, že žalobca prejavil nielen úmysel, ale aj konkrétne konal v záujme zachovania bydliska centra záujmov v SR, o čom práve svedčí aj skutočnosť, že sa vrátil z cudziny a naďalej žije na Slovensku.

Z uvedených dôvodov súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie žalovaného je nezákonné, a preto ho v súlade s ust. § 250j ods. 2 písm. a) OSP zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.“(koniec citácie rozsudku KS)

II.

Proti rozsudku krajského súdu podala žalovaná odvolanie a žiadala ho zmeniť a žalobu zamietnuť. V dôvodoch odvolania žalovaná okrem citácie rozsudku krajského súdu uvádza nasledovné: „V zmysle čl. 65 ods. 5 písm. a) Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (ďalej len „základné nariadenie“) nezamestnaná osoba uvedená v prvej vete odseku 2 (úplne nezamestnaná osoba, ktorá počas svojej poslednej činnosti ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba, mala bydlisko v členskom štáte inom, ako je príslušný štát a ktorá má naďalej bydlisko v tomto štáte, alebo sa vráti do tohto štátu) poberá dávky v súlade s právnymi predpismi členského štátu bydliska, ako keby sa na ňu vzťahovali tieto právne predpisy počas jej poslednej činnosti ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba. Tieto dávky poskytuje inštitúcia miesta bydliska.

Podľa čl. 1 písm. j) základného nariadenia „bydlisko“ znamená miesto, kde osoba zvyčajne býva.

Podľa čl. 11 ods. 1 Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 987/2009, ktorým sa stanovuje postup vykonávania základného nariadenia (ďalej len „vykonávacie nariadenie“) ak je rozdiel v stanoviskách inštitúcií dvoch alebo viacerých členských štátov o určení bydliska osoby, na ktorú sa uplatňuje základné nariadenie, tieto inštitúcie po vzájomnej dohode určia centrum záujmov dotknutej osoby na základe celkového posúdenia všetkých dostupných informácií súvisiacich s príslušnými skutočnosťami, ktoré môžu obsahovať:

dĺžku a trvalosť prítomnosti na území dotknutých členských štátov;

situáciu dotknutej osoby vrátane:

i) povahy a osobitných vlastností každej vykonávanej činnosti, predovšetkým miesta, kde sa takáto

činnosť zvyčajne vykonáva, trvalosti tejto činnosti a dĺžky trvania každej pracovnej zmluvy;
ii) jej rodinného stavu a rodinných väzieb;
iii) vykonávania akejkoľvek nezárobkovej činnosti;
iv) v prípade študentov zdroj ich príjmov;
v) jej bytovej situácie, najmä toho, či je táto situácia stabilná;
vi) členského štátu, ktorý sa považuje za miesto bydliska osoby na daňové účely.

Krajský súd v Bratislave sa v rozsudku č. 1S 63/2011-49, zo dňa 11. októbra 2012, stotožnil s právnou argumentáciou žalobcu, ktorý uviedol, že Veľká Británia nie je štátom so susedstvom so Slovenskou republikou, a preto frekvencia návratov na Slovensko raz štvrtročne je postačujúca na preukázanie vzťahu k Slovensku a na zachovanie bydliska. V tejto súvislosti žalovaná namieta, že v konaní o nároku žalobcu na dávku v nezamestnanosti príslušná organizačná zložka Sociálnej poisťovne všetky známe skutočnosti vyhodnotila komplexne vo vzájomných súvislostiach. Frekvencia návratov na Slovensko je skutočnosť, ktorá je nápomocná pri posudzovaní centra záujmov dotknutej osoby, avšak nie je možné na ňu nahliadať ako na rozhodujúcu skutočnosť, ktorá sama o sebe jednoznačným spôsobom preukazuje miesto bydliska dotknutej osoby. Frekvencia návratov na územie Slovenska (žalobca sa vracal na Slovensko 3-krát ročne) bola v konaní o nároku žalobcu na dávku v nezamestnanosti vyhodnotená spolu s ostatnými určujúcimi skutočnosťami v súlade s čl. 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia. Dĺžka prítomnosti na území členského štátu Európskej únie - čl. 11 ods. 1 písm. a) vykonávacieho nariadenia (žalobca bol na území Veľkej Británie šesť rokov), aj situácia žalobcu čl. 11 ods. 1 písm. b) vykonávacieho nariadenia (stabilný šesť rokov trvajúci pracovný pomer vo Veľkej Británii, plnenie daňových povinností na území Veľkej Británie) preukazujú, že žalobca si väzby so Slovenskou republikou, počas výkonu činnosti zamestnanca vo Veľkej Británii nezachoval.

Pri posudzovaní bydliska je podľa právneho názoru žalovanej rozhodujúcou skutočnosťou stabilita zamestnania (v zmysle čl. 11 ods. 1 písm. b) vykonávacieho nariadenia je potrebné pri posudzovaní bydliska dotknutej osoby prihliadať na povahu a osobitné vlastnosti každej vykonávanej činnosti, trvalosti tejto činnosti a dĺžky trvania každej pracovnej zmluvy. Túto skutočnosť podporuje rozhodnutie Správnej komisie pre koordináciu systémov sociálneho zabezpečenia č. U2, z 12. júna 2009 o rozsahu pôsobnosti čl. 65 ods. 2 základného nariadenia by viac nebolo prijateľné, ak by sa príliš širokým výkladom pojmu „bydlisko“ mala rozšíriť oblasť uplatnenia čl. 65 základného nariadenia tak, aby zahŕňala všetky osoby, ktoré majú dosť stabilné zamestnanie v členskom štáte a ktoré nechali svoje rodiny vo svojej krajine pôvodu). Pracovný pomer žalobcu vo Veľkej Británii trval 6 rokov a bol ukončený výpoveďou zamestnanca, t. j. z podnetu žalobcu, z čoho je zrejmé, že tento pracovný pomer bol stabilný. Na základe uvedeného a celkového zhodnotenia všetkých dostupných informácií nebolo možné posúdiť bydlisko žalobcu za zachované na území Slovenskej republiky počas výkonu zamestnania v členskom štáte Európskej únie.

Krajský súd v Bratislave súhlasil s argumentáciou žalobcu, že keď dal vo Veľkej Británii výpoveď zo zamestnania a prišiel na Slovensko, aj to svedčí o tom, že sa na Slovensko chcel vrátiť. V zmysle čl. 11 ods. 2 vykonávacieho nariadenia ak posúdenie rôznych kritérií, ktoré vychádzajú z príslušných skutočností ako sa uvádzajú v odseku 1, nevedie k určení skutočného miesta bydliska, za rozhodujúci sa považuje úmysel dotknutej osoby, tak ako vyplýva z uvedených skutočností a okolností, najmä dôvody, ktoré ju viedli k presťahovaniu. V konaní o nároku žalobcu na dávku v nezamestnanosti bolo posúdené zachovanie jeho väzieb na území Slovenskej republiky v súlade s čl. 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia. Nakoľko o mieste bydliska žalobcu uplatnením kritérií uvedených v čl. 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia pochybnosti nevznikli, nebolo potrebné čl. 11 ods. 2 tohto nariadenia aplikovať a skúmať vôľu, resp. úmysel žalobcu.

V rozsudku č. 1S 63/2011-49, zo dňa 11. októbra 2012, Krajský súd v Bratislave uviedol, že ustanovenia čl. 65 ods. 5 písm. a) základného nariadenia, v spojení s čl. 61 ods. 2 a čl. 65 ods. 2 tohto nariadenia riešia situáciu, kedy nezamestnaný pracoval v zahraničí, tam mal a naďalej má svoje bydlisko, resp. sa do tohto bydliska v zahraničí vrátil. To však nie je prípad žalobcu, pretože ten mal a stále má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, po návrate zo zahraničia sa v mieste trvalého pobytu nepretržite zdržiava a má v úmysle tu zotrvať, preto aplikácia vyššie uvedeného ustanovenia základného nariadenia žalovaným je nesprávna. S uvedeným výkladom ustanovenia čl. 65 základného nariadenia

nemôže žalovaná súhlasiť. Rovnako ako vo vyjadrení k žalobe, zo dňa 24. mája 2011, žalovaná uvádza, že fyzická osoba vykonávajúca zárobkovú činnosť v členskom štáte Európskej únie, podlieha právnym predpisom tohto štátu, a teda je v tejto krajine aj sociálne poistená podľa podmienok vnútroštátnej legislatívy. Koordinačné predpisy určujú, že pri skončení výkonu zárobkovej činnosti si nezamestnaní majú uplatňovať nárok na dávku v nezamestnanosti v štáte, v ktorom práve skončili zamestnanie. Štát posledného zamestnania (t. j. štát, v ktorom bolo odvádzané poistné na sociálne poistenie) je teda miestom, kde by malo dôjsť k uplatneniu nároku na dávku v nezamestnanosti. Pri uplatnení nároku na dávku v nezamestnanosti v štáte posledného zamestnania sa neskúma, aké väzby má žiadateľ v tejto krajine, ale doby poistenia dosiahnuté podľa jeho legislatívy sa zohľadnia automaticky. Následne má nezamestnaná osoba možnosť požiadať o export priznanej dávky v nezamestnanosti (čl. 64 základného nariadenia) do ktoréhokoľvek členského štátu Európskej únie.

V prípade, keď nezamestnaný nevyužije možnosť uplatniť si nárok na dávku v nezamestnanosti v štáte posledného zamestnania, a požiada o dávku v nezamestnanosti v inom členskom štáte, tento členský štát skúma, či vôbec je možné dobu poistenia v nezamestnanosti dosiahnutú v zahraničí zohľadniť v konaní o nároku na dávku v nezamestnanosti. Takúto dobu je možné zohľadniť len podľa čl. 65 základného nariadenia, t. j. v prípade zachovania väzieb v členskom štáte, v ktorom si dotknutá osoba uplatňuje nárok na dávku v nezamestnanosti. (Je tomu tak preto, že možnosť uplatniť si nárok na dávku v nezamestnanosti v štáte inom, ako v štáte posledného zamestnania, je len výnimkou zo všeobecného pravidla, ktoré určuje, že nárok na dávku v nezamestnanosti by si mala nezamestnaná osoba prednostne uplatniť v štáte posledného zamestnania, lebo v tomto štáte platila poistné pre prípad nezamestnanosti. Účelom uvedeného je zabrániť zneužívaniu sociálneho systému v podobe výberu členského štátu Európskej únie, v ktorom si nezamestnaný uplatní nárok na dávku v nezamestnanosti.)

V zmysle čl. 65 ods. 5 písm. a) základného nariadenia úplne nezamestnaná osoba, ktorá počas svojej poslednej činnosti ako zamestnanec mala bydlisko v členskom štáte inom, ako je príslušný štát (t. j. mala bydlisko v inom členskom štáte ako je členský štát právnym predpisom ktorého počas posledného zamestnania podliehala, t. j. v prípade žalobcu, ak by mal bydlisko na Slovensku počas pracovného pomeru vo Veľkej Británii) a ktorá má naďalej bydlisko v tomto štáte, alebo sa vráti do tohto štátu, poberá dávky v súlade s právnymi predpismi členského štátu bydliska (v prípade žalobcu v súlade so slovenskými právnymi predpismi), ako keby sa na ňu vzťahovali tieto právne predpisy počas jej poslednej činnosti ako zamestnanec. Uvedené ustanovenie umožňuje zohľadniť doby poistenia v nezamestnanosti dosiahnuté na území iného členského štátu Európskej únie ako keby boli dosiahnuté podľa slovenských právnych predpisov v prípadoch, kedy si dotknutá osoba počas svojej poslednej činnosti ako zamestnanec na území členského štátu Európskej únie zachová bydlisko na území Slovenskej republiky. Z uvedeného je zjavné, že aplikácia čl. 65 ods. 2 a ods. 5 základného nariadenia a posúdenie zachovania bydliska žalobcu na území Slovenskej republiky bolo v konaní o jeho nároku na dávku v nezamestnanosti určujúce.

Krajský súd v Bratislave v rozsudku č. 1S 63/2011-49, zo dňa 11. októbra 2012, uviedol, že žalobca po návrate zo zahraničia je naďalej prihlásený na trvalý pobyt na adrese v Bratislave a všetky jeho väzby sú pevne spojené so Slovenskou republikou. Konanie žalobcu počas pobytu vo Veľkej Británii nasvedčuje podľa názoru súdu tomu, že bydlisko vo Veľkej Británii bolo len prechodné a trvale sa chcel zdržiavať aj zdržiava na Slovensku. V tejto súvislosti uvádzame, že podmienku zachovania bydliska je v zmysle čl. 65 ods. 2 základného nariadenia nevyhnutné skúmať počas posledného pracovného pomeru dotknutej osoby na území iného členského štátu Európskej únie, t. j. práve v čase, keď žalobca mal, ako Krajský súd v Bratislave uviedol, „prechodné bydlisko“ vo Veľkej Británii. Na základe uvedeného je skutočnosť, v ktorom členskom štáte má žalobca bydlisko po návrate zo zahraničia, irelevantná.

V nadväznosti na argument súdu, že žalobca mal a stále má trvalý pobyt na území Slovenska, uvádzame, že pojem „trvalý pobyt“ nie je možné stotožňovať s pojmom „bydlisko“. V zmysle čl. 1 písm. j) základného nariadenia „bydlisko“ je miesto, kde osoba zvyčajne býva. Nie je možné konštatovať, že počas pracovného pomeru vo Veľkej Británii žalobca zvyčajne býval na území Slovenska, kde sa vracal 3-krát ročne.

V rozsudku č. 1S 63/2011-49, zo dňa 11. októbra 2012, Krajský súd v Bratislave vyjadril názor, že žalobca prejavil nielen úmysel, ale aj konkrétne konal v záujme zachovania bydliska na Slovensku, o čom práve svedčí aj skutočnosť, že sa vrátil z cudziny a naďalej žije na Slovensku. Ak by sa žalovaná s uvedeným názorom stotožnila, v konaniach o nárokoch na dávku v nezamestnanosti osôb, ktoré boli

naposledy poistené v nezamestnanosti na území iného členského štátu Európskej únie, by nebolo potrebné skúmať zachovanie bydliska vôbec (návrat z cudziny a uplatnenie si nároku na dávku v nezamestnanosti na Slovensku samo osebe neznamená vôľu na tomto území aj zotrvať - mnohí žiadatelia o dávku v nezamestnanosti, ktorí v predchádzajúcom období pracovali v členskom štáte Európskej únie, odchádzajú zo Slovenska znovu na územie iného členského štátu s úmyslom hľadať si tam zamestnanie). Uvedený výklad by však odporoval ustanoveniam základného nariadenia. Čl. 63 tohto nariadenia výslovne stanovuje, že na účely kapitoly 6 tohto nariadenia (Dávky v nezamestnanosti) sa ustanovenie o upustení od pravidiel bydliska (článok 7 základného nariadenia) uplatňuje iba v prípadoch ustanovených v čl. 64 a 65 a v rámci obmedzení uvedených v týchto článkoch. Z uvedeného je zjavné, že pri aplikácii ustanovení základného nariadenia o dávkach v nezamestnanosti bolo v konaní o nároku žalobcu na dávku v nezamestnanosti nevyhnutné posúdiť jeho centrum záujmov počas výkonu činnosti zamestnanca vo Veľkej Británii. Otázka bydliska je teda v prípadoch, keď žiadateľ o dávku v nezamestnanosti bezprostredne pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie nedosiahol dobu poistenia v nezamestnanosti v zmysle platnej slovenskej legislatívy, zásadná.“(koniec citácie odvolania žalovaného)

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej žiadal potvrdiť prvostupňový rozsudok ako vecne správny.
III.

Najvyšší súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 OSP), preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov odvolania bez nariadenia pojednávania v zmysle § 250ja ods. 2 OSP s tým, že deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke NS SR www.nsud.sk a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolanie žalovanej proti rozsudku krajského súdu, ktorý zrušil rozhodnutie žalovanej aj prvostupňového orgánu nie je dôvodné. Odvolací súd dospel k záveru, že vo veci nebol dostatočne zistený skutkový stav veci, rozhodnutie žalovanej je nepreskúmateľné nedostatok dôvodov, preto je právne posúdenie veci predčasné a preto nie sú dané dôvody pre zmenu prvostupňového rozsudku a pre zamietnutie žaloby.

Odvolací súd je toho názoru, že podľa § 196 a 209 zák. č. 461/2003 Z.z. bolo povinnosťou žalovaného (a prvostupňového orgánu) riadne zistiť skutkový stav veci a v tomto smere vykonať potrebné dokazovanie a to aj výsluchom žalobcu, vyhodnotiť listinné dôkazy, najmä znaky týkajúce sa zachovania si bydliska na území SR v rodičovskom byte a to vo všetkých časových súvislostiach s odchodom a príchodom do a zo zahraničia, pričom odvolací súd dodáva,

1. že nepovažuje za dostatočné písomné podklady pre rozhodnutie napr. len na základe vyplnenia formalizovaného „dotazníka na účely preukázania bydliska“
 2. Bez podrobného a bezprostredného vypočutia žiadateľa o dávku v nezamestnanosti nie je možné určiť „centrum záujmov dotknutej osoby“ podľa čl. 11 Nariadenia č. 987/2009 a pokiaľ žalovaný v tomto smere vyvodil skutkové a právne závery, tieto nie sú založené na riadne zistenom skutkovom stave veci. Odvolací súd pripomína, že najmä otázku rodinných väzieb nie je možné posúdiť len na základe formalizovaného tlačiva, ktorého púhe vyplnenie len požadovaných údajov môže byť bez uvedenia súvislostí aj na ujmu žiadateľa.
 3. Podľa názoru odvolacieho súdu na základe doterajšieho dokazovania sa nemožno bez akýchkoľvek pochybností stotožniť s názorom žalovanej, že o mieste bydliska žalobcu na základe kritérií uvedených v čl. 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia pochybnosti nevznikli a preto nebolo možné aplikovať čl. 11 ods. 2 tohto nariadenia, t. j. skúmať aj úmysel dotknutej osoby. Predovšetkým je treba uviesť, že súčasťou skúmania „miesta bydliska“ nie je len preukázanie skutočností svedčiacich o nezachovaní bydliska v SR, ale aj skúmanie reálnych podmienok existencie bývania v mieste pobytu - výkonu zamestnania. V tomto smere nebol vykonaný žiadny dôkaz. Prítomnosť žalobcu vo Veľkej Británii nemohol žalovaný považovať bez ďalšieho za trvalý a stabilný bez skúmania okrem iného aj otázky reálneho bydliska vo Veľkej Británii.
 4. V konečnom dôsledku žalovaná sa nezaoberala ani otázkou určenia bydliska osoby žiadateľa o dávku v nezamestnanosti v prípade, ak príslušné inštitúcie členských štátov neurčili po vzájomnej dohode centrum záujmov dotknutej osoby, najmä teda neuviedla závery takých rokovaní.
- Z týchto dôvodov odvolací súd prvostupňový rozsudok ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 OSP potvrdil s tým, že bude vecou odporkyne, pokiaľ neakceptuje rozhodnutie krajského súdu o nesprávnom

právnom posúdení veci, vykonať ďalšie dokazovanie a znova posúdiť žiadosť žalobcu .
Podľa § 250k ods. 1 OSP žalobcovi patrí aj náhrada trov odvolacieho konania, v ktorom bol úspešný a
trovy sú dané odmenou za jeden úkon právnej služby á 60,07 Eur a paušálom v sume 7,81 Eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.